

17. helluntain jälkeinen viikko, torstai

Päivän epistola

(Ef. 4: 14 – 19)

”Veljet, silloin emme enää ole alaikäisiä, jotka ajelehtivat kaikenlaisten opin tuulten heiteltävinä ja ovat kavalien ja petollisten ihmisten pelinappuloita. Silloin me noudatamme totuutta ja rakkautta ja kasvamme kaikin tavoin kiinni Kristukseen, häneen, joka on pää. Hän liittää yhteen koko ruumiin ja pitää sitä koossa kaikkien jänteiden avulla, kunkin jäsenen toimiessa oman tehtävänsä mukaan, ja näin ruumis kasvaa ja rakentuu rakkaudessa. Minä varoitan teitä vakavasti Herran nimeen: älkää enää eläkö niin kuin pakanat! Heidän ajatuksensa ovat turhanpäiväisiä, heidän ymmärryksensä on hämärtynyt, ja se elämä, jonka Jumala antaa, on heille vieras, sillä he ova tietämättömiä ja sydämeltään paatuneita. Heidän tuntonsa on turtunut ja he ovat heittäytyneet irstailuihin sekä kaikenlaiseen saastaisuuteen ja ahneuteen.”

”Silloin emme enää ole alaikäisiä, jotka ajelehtivat kaikenlaisten opin tuulten heiteltävinä.” Mallii tälle lauseelle voi olla Jesajan kirjasta, missä puhutaan jumalattomista (vrt. Jes. 57: 20). Kirjeen vastaanottajat ovat vastaanottaneet kasteen ja he ovat seurakunnan jäseniä. Mutta heidän taustansa on pakanallinen. Aikaisemmin he ovat uskoneet erilaisiin opetuksiin ja totuuksiin. Nyt, kun he ovat seurakunnan jäseniä, heidän on hyväksyttävä se opetus, jonka apostolit ovat välittäneet. Yhteys uskossa on tärkeää, silloin seurakunta pysyy yhtenäisenä, eikä ajaudu väärään ajatteluun tai keskinäisiin riitoihin. Paavali liitti itsensä näihin ”alaikäisiin” ja näin pehmensi tekstiään.

”Kavalien ja petollisten ihmisten pelinappuloita”: seurakuntaa uhkaa väärät opettajat. Nämä käyttävät seurakuntalaisia hyödykseen, liikuttaen heidän ajatuksiaan, niin kuin pelissä liikutellaan pelinappuloita. Apostolien alun perin esittämästä opetuksesta on pidettävä kiinni eikä opittava uusia (väärä) asioita.

Seurakunta esitetään Kristuksen ruumiina (Ef. 1: 23; vrt. myös Ef. 2: 22, jossa se esitetään rakennuksena), jonka pää on Kristus. Ruumis on elävä, ja sen elämän lähde ja päämäärä on Kristus. Kun jokainen seurakunnan jäsen toteuttaa sille annettua tehtävää, niin ”ruumis kasvaa ja rakentuu rakkaudessa”. ”Totuus” tarkoittaa Kirkon opetusta ja on kehoitus pitää siitä kiinni. ”Rakkaus” tarkoittaa oikeaa toimimista, kristillisen elämäntavan noudattamista, jossa keskeisenä on rakkaus.

Jae, jossa puhutaan Kristuksen toiminnasta ruumiin koossapitäjänä, on vaikeaselkoinen. Vaikka

Kirkolla on yksi olemus, niin se ei tarkoita, etteikö siinä olisi erilaisia jäseniä, joilla on erilaisia tehtäviä. Nämä jäsenet ovat erilaisia, ainutlaatuisia, mutta niillä on yhteinen päämäärä: niiden tulee kasvaa Kristuksen yhteyteen. Jokainen heistä on saanut tehtävänsä Kristukselta, joka on Kirkon pää. Mutta jäsenen on oltava kiinni ruumiissa, jotta se saa tehtävän vastaanotetuksi. Jokaisen ruumiin osan on toteutettava sille annettu tehtävä. Jos jokin osa kärsii, silloin kärsii koko ruumis. Heitä yhdistää rakkaus, yhteinen palvelus ja usko. He eivät niinkään muodosta jotain järjestelmää tai rukennetta vaan ovat uusi, elävä yksikkö, jolla on oma elämänmuoto. Kirkko saa voimansa Kristukselta. Elävä Kirkko on yhtenäinen, toimiva ja kasvava. Paavali ei näe kristittyä yksittäisenä yksilönä, vaan ruumiin jäsenenä, joka pyrkii saavuttamaan täydellisen uskon ja tietouden Jumalan Pojasta. Näin uskon yhteyttä ei voi eroittaa Jumalan Pojan tuntemisesta.

Sitten Paavali esittää vanhan, ennen kastetta ja uskoa olleen, ihmisen elämäntapaa. Se esitetään perinteisen juutalaisen näkemyksen mukaisesti: heidän ajatuksensa ovat vääriä, ymmärrys on hämärtynyt, he elävät Jumalalle vierasta elämää, he ovat irstaita, saastaisia ja ahneita. Irstaus ja saastaisuus viittaavat sopimattomaan seksuaaliseen käyttäytymiseen. Opettajan on paitsi opetettava uusia asioita, niin varoitettava tässä tapauksessa sellaisesta, johon palaaminen voisi vahingoittaa oppilaita. Seurakunnan jäsenen hengellinen kasvu edellyttää vapaasti tehtyä valintaa ja sitoutumista vanhurskaaseen (Jumalan mielen mukaiseen) elämäntapaan.

Tekstimme loppui tähän. Tämän jälkeen seuraa pitkä opetusjakso, jossa annetaan ohjeita uuteen elämään.

Päivän evankeliumi

(Mark. 11: 27 – 33)

”Siihen aikaan Jeesus tuli taas Jerusalemiin. Kun Jeesus kävi temppelissä, tulivat ylipapit, lainopettajat ja vanhimmat hänen luokseen. He kysyivät häneltä: ”Millä valtuuksilla sinä tällaista teet? Kuka sinut on valtuuttanut tekemään tätä?” Jeesus vastasi heille: ”Minäkin teen teille kysymyksen. Vastatkaa te ensin minulle, niin minä sanon teille, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen. Oliko Johanneksen kaste peräisin taivaasta vai ihmisistä? Mitä sanotte?” He neuvottelivat keskenään: ”Jos sanomme: ”Taivaasta”, hän sanoo: ”Miksi sitten ette uskoneet häntä?” Sanoisimmeko sitten: ”Ihmistä?” Mutta he pelkäsivät kansaa, sillä kaikkien mielestä Johannes oli todella profeetta. Niin he vastasivat Jeesukselle: ”Emme tiedä.” Silloin Jeesus sanoi: ”En minäkään sitten sano teille, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen.”

Jeesukselle esitetyn kysymyksen tarkoituksena oli saada Jeesus vastaamaan, että Hänen auktoriteettinsa olisi Jumalasta. Silloin Jeesusta voisi syyttää Jumalan pilkasta. Jeesus väistää tämän tilanteen tekemällä vastakysymyksen Johannes Kastajasta. Tämä vastakysymys vaientaa Hänen vastustajansa ja samalla osoittaa Jeesuksen jumalallisen auktoriteetin.

Jeesuksen vastustajina esitetään ylipapit, lainopettajat ja vanhimmat. He ovat temppelin neuvoston jäseniä, mutta eivät koko neuvosto ja todennäköisesti eivät tässä yhteydessä toimi neuvoston nimissä. Erikseen voidaan huomata, että tässä ei mainita fariseuksia, vaikka osa heistä oli lainopettajia. Kaikki lainopettajat eivät olleet fariseuksia.

He kysyivät Jeesuksen valtuuksia ”tehdä tätä”. Todennäköisesti he tarkoittivat temppelin puhdistamista kauppiaista (Mark. 11: 15 – 18), mutta mahdollisesti tarkoittivat yleisesti Jeesuksen toimintaa ja ehkä erityisesti Jeesuksen ratsastamista Jerusalemiin. Jeesuksen toiminnasta nimenomaan Jerusalemin temppelissä voitiin kysyä, sillä Jeesus ei ollut papillista sukua. Juutalaisesta näkökulmasta Jeesuksella ihmisenä ei ollut temppelissä valtuuksia.

Jeesus esitti vastakysymyksen, joka oli perinteinen tapa juutalaisten oppineiden keskuudessa. Kysymys Johanneksen kasteen alkuperästä sisälsi ajatuksen, että Johanneksen auktoriteetti tuli Jumalalta. Markuksen evankeliumi on esittänyt Jeesuksen ja Johanneksen toimintaa ja persoonaa rinnakkain. Jeesuksen esittämä kysymys sisältää myös ajatuksen Jeesuksen oman opettamisen ja parantamisen jumalallisesta alkuperästä.

Kysymys asetti Jeesuksen vastustajat ongelmatilanteeseen, niin kuin selviää jo evankeliumin tekstistä. Näin he joutuvat vaikenemaan. Vaikka tässä näyttää olevan pattitilanne, on kuitenkin selvää, että Jeesuksen auktoriteetti tulee Jumalalta. Vastustajien vaikeneminen on voitto Jeesukselle.

Jeesuksen antama malli vastaamisesta kannattaa huomioida tänäkin päivänä. Jos meiltä kysytään pyhistä asioista ilkeällä tavalla, meidän ei tarvitse vastata kysyjille.